

Eerste resultaten Sociale Cohesie onderzoek 2016.

Willemstad, Juni 2016.

Eerste resultaten Sociale Cohesie Onderzoek 2015

Willemstad, juni 2016

Inhoud

1 Inleiding	2
1.1 Doel van het onderzoek	2
1.2 Vraagstelling	2
1.3 Definities	3
2 Opzet	3
2.1 Data verzameling	4
2.2 Data verwerking	5
2.3 Belangrijke aantekening	5
3 Belangrijkste resultaten	5
3.1 Subjectief welzijn	5
3.2 Vertrouwen	6
3.3 Participatie	7
3.4 Inclusie	9
3.5 Sociale mobiliteit	10
3.6 Sociale betrokkenheid	12
3.7 Normen en waarden	13
4 Tot slot	13
Literatuurlijst	13

1 Inleiding

Sociale cohesie is de mate waarin mensen bijdragen tot en zich onderdeel voelen van de maatschappij. Dit kan onder anderen gezien worden aan de hand van het gevoel van verbondenheid dat mensen hebben naar de gemeenschap toe, de mate van sociale betrokkenheid en het verantwoordelijkheidsgevoel dat men heeft naar de gemeenschap toe.

Sociale cohesie is een concept met wereldwijde belangstelling, zowel in de wetenschappelijke wereld als in het maatschappelijke en politieke debat. Op Curaçao zijn er discussies over zaken zoals vertrouwen, insluiting, cultuur, “nationbuilding” en andere onderwerpen die gelieerd zijn aan sociale cohesie (zie Romer et al., 2015; Schotborgh-van de Ven & van Velzen, 2013; Rosalia, 2001; NDP, 2015). Hierdoor is het maatschappelijk relevant om te kijken hoe het gesteld is met de sociale cohesie op Curaçao. Om een beeld hiervan te krijgen heeft het CBS Curaçao besloten om een onderzoek naar sociale cohesie uit te voeren, het zogeheten Sociale Cohesie Onderzoek (SCO).

Sociale cohesie houdt in dat in een land gewerkt wordt aan het welzijn van haar leden, het bevorderen van insluiting, het stimuleren van sociale betrokkenheid, het stimuleren van participatie, het bevorderen van vertrouwen, het behouden van bestaande normen en waarden en waarbij men de kans tot opwaartse mobiliteit kan krijgen. Om een goed beeld van sociale cohesie te krijgen is het van belang om de perceptie van mensen over het onderwerp te achterhalen. Hierdoor is de vragenlijst gericht op het achterhalen van percepties, meningen en ervaringen van mensen. Doordat het voor CBS Curaçao de eerste keer is dat een dergelijk onderzoek wordt uitgevoerd was het belangrijk om voor de constructie van deze vragenlijst te kijken naar verschillende bestaande (internationale) vragenlijsten en is per onderwerp een keuze gemaakt voor de meest relevante vraagstellingen. Hiernaast zijn, gezien rekening wordt gehouden met de toepasbaarheid op de Curaçaose situatie, gesprekken gevoerd met belangrijke actoren uit het culturele veld, zijn enkele vragen toegevoegd uit enkele op Curaçao uitgevoerde onderzoeken en zijn enkele zelfontworpen vragen toegevoegd.

1.1 Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is om een beeld te krijgen van hoe het gesteld is met de burgers van Curaçao voor wat betreft sociale cohesie.

1.2 Vraagstelling

De hoofdvraag luidt:

Hoe is het gesteld met de sociale cohesie op Curaçao?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden worden de volgende deelvragen expliciet belicht:

1. Hoe is het gesteld met de mate van subjectief welzijn op Curaçao?
2. Hoe is het gesteld met de mate van vertrouwen op Curaçao?
3. Hoe is het gesteld met de mate van participatie op Curaçao?
4. Hoe is het gesteld met de mate van inclusie op Curaçao?
5. Hoe is het gesteld met de mate van sociale mobiliteit op Curaçao?
6. Hoe is het gesteld met de mate van sociale betrokkenheid op Curaçao?
7. Hoe is het gesteld met de normen en waarden op Curaçao?

1.3 Definities

Inclusie:

De mate waarin mensen ervaren dat de maatschappij hen erbij laat horen en waarbij ze tegelijkertijd zichzelf kunnen zijn.

Normen en waarden:

Het geheel van opvattingen, beslissingen en handelingen waarmee mensen uitdrukken wat ze goed of niet goed vinden.

Participatie:

De bereidheid van mensen om actie te ondernemen.

Sociale betrokkenheid:

De sociale samenhang tussen mensen in de omgeving.

Sociale mobiliteit:

De opwaartse of neerwaartse beweging van individuen of groepen tussen verschillende generaties en socio-economische posities.

Subjectief welzijn:

De emotionele reacties en cognitieve oordelen die men heeft over de kwaliteit van hun leven.

Vertrouwen:

De bereidheid van mensen om zich kwetsbaar op te stellen onder omstandigheden van onzekerheid en afhankelijkheid.

2 Opzet

Voor dit onderzoek is gekozen om de buurten van Curaçao onder te verdelen op basis van hun sociaaleconomische status (SES). Deze verdeling is gedaan op basis van een analyse waarbij objecten (in dit geval buurten) gegroepeerd worden op grond van hun kenmerken, hetzij opleiding, beroepsstatus en inkomen. Gegevens over deze kenmerken zijn afkomstig uit Census 2011. Deze exercitie heeft 3 type buurten (strata) opgeleverd: Laag scorend, midden scorend en hoog scorend SES buurt niveaus.

Een gestratificeerde steekproef is getrokken uit het adressenbestand van het bevolkingsregister van Curaçao (“Kranshi”). Het gaat hierbij om de niet institutionele bevolking. Bij de steekproeftrekking werd gebruik gemaakt van proportionele allocatie om ervoor te zorgen dat de verdeling van de verschillende SES-buurniveaus uit de populatie terugkomt in de steekproef. De totale steekproefomvang bedroeg N= 3600 huishoudens. Met deze steekproefomvang is rekening gehouden met een minimale onzekerheidsmarge van 5% op type SES-buurniveau en een non-response rate van 20%. De bijbehorende getrokken steekproefomvang per SES-buurniveau was: N= 1963 (55%) huishoudens in laag scorende buurten, N= 911 (25%) huishoudens in midden scorende buurten en N= 726 (20%) huishoudens in hoog scorende buurten.

In totaal hebben 2626 huishoudens meegedaan aan het onderzoek, in andere woorden 72,9% van de respondenten hebben meegedaan aan het onderzoek. De gerealiseerde verdeling per SES-buurniveau is: N= 1523 (58%) huishoudens in laag scorende buurten, N= 664 (25%) huishoudens in midden scorende buurten en N= 439 (17%) huishoudens in hoog scorende buurten. Deze verdeling is representatief voor de populatieverdeling. De non-respons is te wijten aan: 29,9% onbewoonde of onvindbare adressen, 34,0% weigeringen, bij 18,7% was niemand thuis (3X)/ kon geen contact leggen, 17,4% door andere redenen.

Het is ook mogelijk dat een respondent een specifieke vraag niet wilt beantwoorden. Gevolg hiervan is dat op vraagniveau non-respons kan bestaan. Bij de meeste vragen uit dit onderzoek loopt dit type non-respons van 1 tot 7 met een gemiddelde van 2 non respons per vraag. Deze antwoorden worden in de berekeningen in dit document niet meegenomen om de interpretatie van de resultaten te vergemakkelijken. In andere woorden, de gerapporteerde percentages zijn gecorrigeerd voor non-respons. Daar waar meer dan zeven antwoorden missen zal een notitie gemaakt worden van de gebruikte n-waarde.

2.1 Data verzameling

De data verzameling vond plaats van 6 november 2015 tot en met 18 januari 2016. De gebruikelijke looptijd voor dergelijk onderzoek bedraagt 8 weken maar doordat de kerstvakantie binnen deze periode viel en voor een uitval van respons zou zorgen was er gekozen voor een uitloop van 2 weken.

In totaal hebben 52 enquêteurs meegewerkt aan het onderzoek. Van elk huishouden dat op een adres werd aangetroffen werd één persoon geselecteerd om mee te doen aan het onderzoek. Deze persoon moest 18 jaar of ouder zijn en die gerekend vanaf 1 november 2016 als eerste jarig was. Om op een gestructureerde manier te achterhalen wie geselecteerd moest worden gebruikten de enquêteurs een huishoudformulier waarop de relevante informatie van de bewoners van het huishouden genoteerd werd. Na deze stap

ging de enquêteur de geselecteerde persoon interviewen met behulp van de persoonsvragenlijst. De vragenlijsten werden afgenomen door middel van een papieren vragenlijst die naderhand gescand werd.

2.2 Data verwerking

Er bestaan enkele aspecten in de steekproef die voor een vertekening ten opzichte van de populatie kunnen zorgen. Dit zijn: de selectiecriteria voor deelname (18 jaar of ouder), geslachtverhouding en leeftijdsverhouding. Om deze vertekening te corrigeren wordt er een wegingsfactor voor deze aspecten berekend uitgaande van het Census 2011 en het “Kranshi” bestand (bevolking per 1 oktober 2015) en toegepast.

2.3 Belangrijke aantekening

Aangezien dit onderzoek gericht is op het achterhalen van percepties, meningen en ervaringen van mensen is het van belang om rekening te houden met gebeurtenissen binnen de periode waarin het onderzoek heeft plaatsgevonden. Gebeurtenissen kunnen de percepties, meningen, ervaringen en gemoedstoestand van de respondenten beïnvloeden. Enkele voorbeelden van dergelijke gebeurtenissen die gedurende dit onderzoek hebben plaatsgevonden zijn politieke onstuimige situaties (vallen van het kabinet van Curaçao op 9-11-2015), Wereldgebeurtenissen (terroristische acties: Parijs, 13-11-2015), festiviteiten (kerst en oud/ nieuw).

3 Belangrijkste resultaten

3.1 Subjectief welzijn

Subjectief welzijn verwijst naar hoe mensen de kwaliteit van hun leven ervaren (Diener, 1984). Dit wordt gemeten door te kijken naar de mate van tevredenheid op verschillende levensgebieden zoals: het leven in het algemeen, relaties met anderen binnen het huishouden, financiële situatie, huidige baan en de democratie op Curaçao.

In tabel 1 is te zien dat men het meest tevreden is met de relaties met andere leden van het huishouden. Verder is men het minst tevreden over het functioneren van de democratie op Curaçao. Het grootste verschil tussen de SES-buurniveaus is te constateren bij tevredenheid over de financiële situatie. Hierbij zijn mensen in het hoge SES-buurniveau het meest tevreden.

De respondenten hebben aan de hand van schalen aangegeven in hoeverre ze, bijvoorbeeld in het geval van tabel 1, tevreden of ontevreden zijn met de verschillende levensgebieden. In de tabel wordt het percentage van de positieve antwoorden weergegeven. Het percentage van de gehele bevolking die tevreden is met de verschillende levensgebieden wordt eerst gerapporteerd. Vervolgens wordt er per SES-buurniveau gekeken naar het percentage van mensen die tevreden zijn met de verschillende levensgebieden binnen de desbetreffende SES-buurniveau.

Tabel 1. Enigszins tevreden of erg tevreden in verschillende levensgebieden (totaal en per SES-buurtniveau in %)				
	Gehele bevolking	Laag	Midden	Hoog
Relaties met andere leden van het huishouden ¹	89,2	86,7	92,2	92,8
Huidige baan ²	76,5	70,6	80,6	86,1
Algemene tevredenheid	76,4	72,0	78,6	88,1
Financiële situatie ³	46,6	36,7	52,7	70,7
Het functioneren van de democratie op Curaçao	14,5	12,3	14,7	21,3

¹ n= 1948, ² n=1299, ³ n=2597

Om een beeld te krijgen van de ervaren kwaliteit van leven is naast tevredenheid ook van belang om te kijken naar de toekomstverwachtingen van mensen. Als het gaat om toekomstverwachtingen over het eigen leven verwacht 56,8 procent van de bevolking dat hun leven over drie a vier jaar zal verbeteren, 32,0 procent denkt dat het gelijk zal blijven en 11,3 procent verwacht dat het zal verslechteren.

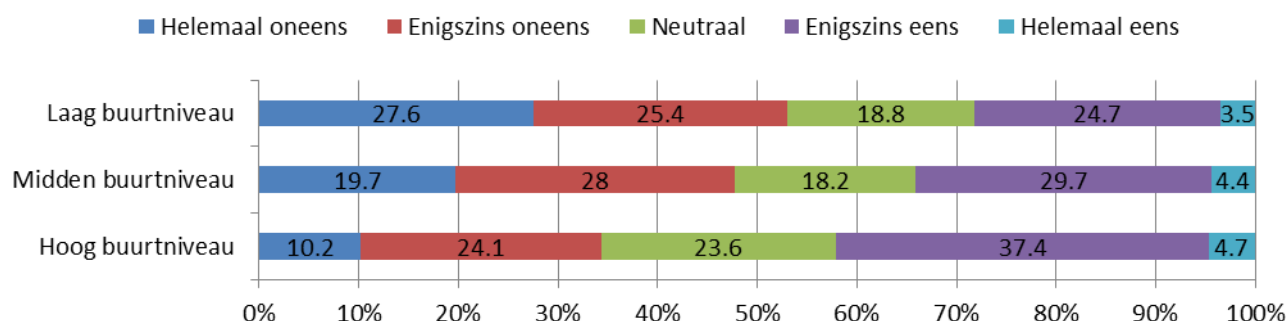
Op de vraag “Hoe denkt u dat de situatie op Curaçao zal zijn binnen drie of vier jaar?” antwoordt 32,4 procent van de bevolking “Verslechterd”, 37,2 procent “Gelijk gebleven” en 30,4 procent “Verbeterd”. De meningen over dit onderwerp zijn nagenoeg gelijk verdeeld over de antwoordcategorieën. Deze verdeling is ook waargenomen over de verschillende SES-buurtniveaus.

3.2 Vertrouwen

Vertrouwen omvat de mate waarin men kan uitgaan van de goede bedoelingen van anderen (Rousseau, Sitkin, Burt, & Camerer, 1998). Hetzij in interpersoonlijke relaties, in de politiek of in instanties. Een bepaalde mate van vertrouwen is nodig om te kunnen samenwerken/ samenleven (Costa, Roe & Taillieu, 2001; Misztal, 1996; Putnam, 2000).

Van de bevolking geeft 32,0 procent aan enigszins eens of helemaal eens te zijn met de stelling “De meeste mensen zijn te vertrouwen”. Dit percentage verschilt per SES-buurtniveau: laag (28,2%), midden (34,1%) en hoog (42,1%), zie figuur 1.

Figuur 1. ‘De meeste mensen zijn te vertrouwen’ per SES-buurtniveau

Globaal is de mate van vertrouwen in instanties of organisaties laag. De instanties of organisaties waar men het meeste vertrouwen in heeft zijn; de kerk (42,9%), de politie (26,5%), het gezondheidszorgsysteem (26,2%) en het onderwijssysteem (21,2%), zie tabel 2.

Waar men het minst vertrouwen in heeft is in politieke partijen (2,3%), de regering (3,8%) en het parlement (4,1%).

Tabel 2. Vertrouwen in instituties of organisaties (in %)				
	heel weinig/weinig	neutraal	veel/heel veel	nvt
De kerk	21,5	33,7	42,9	1,8
De politie	35,4	37,3	26,5	0,8
Het gezondheidszorgsysteem	40,5	32,3	26,2	0,9
Het onderwijssysteem	41,7	34,4	21,2	2,7
NGO's	31,7	46,0	16,7	5,6
Het rechtssysteem	40,9	38,8	16,0	4,3
Het bedrijfsleven	36,1	45,7	15,6	2,6
Overheidsdiensten	56,1	31,3	11,6	1,0
De pers	49,0	38,5	11,0	1,4
De vakbond	50,1	36,6	6,5	6,8
Het parlement	69,7	24,4	4,1	1,9
De regering	73,6	21,6	3,8	1,1
Politieke partijen	78,6	17,6	2,3	1,6

3.3 Participatie

Participatie geeft een beeld van de bereidheid van mensen om actie te ondernemen (Bernard, 1999; Chan, To & Chan, 2006). Participatie kan op verschillende gebieden plaatsvinden. De gebieden die in dit onderzoek onderzocht zijn, zijn: Werkparticipatie, Politieke participatie en Sociale participatie.

Werkparticipatie is de mate waarin men actief is op de arbeidsmarkt. Het hebben van werk zorgt voor verbondenheid doordat mensen het gevoel krijgen bij te kunnen dragen aan en onderdeel te zijn van het systeem (ECLAC/ OIJ, 2007, p. 169). In het kader van dit onderzoek was het van belang om te kijken of de respondent op het moment van het interview werk heeft of niet.¹

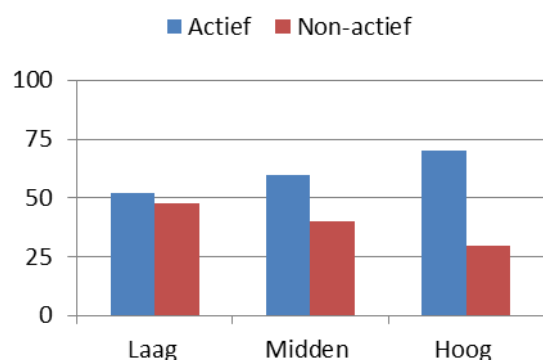
Hiervoor is aan de respondent gevraagd wat hun huidige economische positie is. In tabel 3 wordt een weergave gegeven van de antwoordkeuze die de respondent kon kiezen. Tevens is een overzicht gegeven van welke antwoorden vervolgens gecategoriseerd zijn als actief of non-actief.

Tabel 3. Verdeling werkparticipatie in actief/non-actief	
Actief	Non-actief
Werkgever	Stagiaire
Kleine zelfstandige	Werkzoekend
Losse jobber/ Freelancer	Bezig met een dagopleiding
Meewerkend gezinslid (onbetaald)	Niet bezig met studie, niet werkend en niet werkzoekend
Werknemer in vaste dienst	
Werknemer in tijdelijke dienst	
Uitzendkracht	

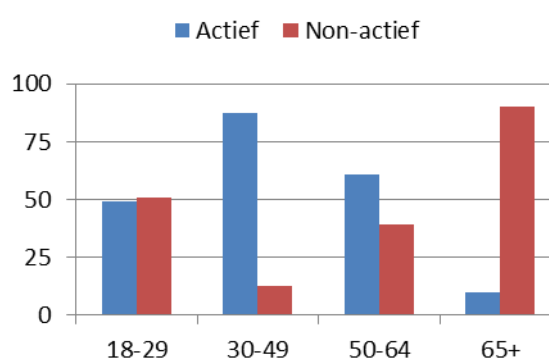
¹ Deze benadering van werkparticipatie komt niet overeen met de definitie en rekenmethode die gebruikt wordt in het arbeidskrachtenonderzoek (AKO) waar richtlijnen van de International Labour Organization (ILO) gehanteerd worden. Hierdoor kunnen de cijfers van het AKO, aangaande de arbeidsmarkt niet vergeleken worden met de data over werkparticipatie in het SCO.

Van de bevolking heeft 57,3 procent gerapporteerd actief te zijn op de arbeidsmarkt en 42,7 procent heeft gerapporteerd niet actief te zijn. Per SES-buurtniveau is te zien dat mensen in het hoog SES-buurtniveau het meest actief zijn (70,1%) op de arbeidsmarkt, zie figuur 2a. In figuur 2b is te zien dat mensen in de leeftijdsgroep van 30-49 jaar het meest actief zijn op de arbeidsmarkt (87,5%) terwijl de leeftijdsgroep van 65+ het minst actief is (9,8%). De invulling van de verschillende leeftijdscategorieën ziet er als volgt uit: 18-29 (N=21977), 30-49 (N= 40485), 50-64 (N=34840) en 65+ (N=24602).

Figuur 2a. Actief op arbeidsmarkt per SES-buurtniveau

Figuur 2b. Actief op arbeidsmarkt per leeftijdsgroep

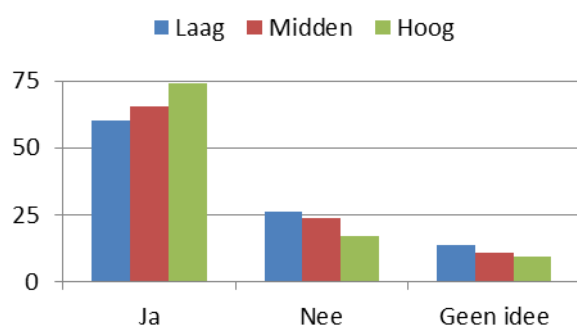

Politieke participatie houdt in de mate waarin men actie onderneemt in de politieke sfeer.

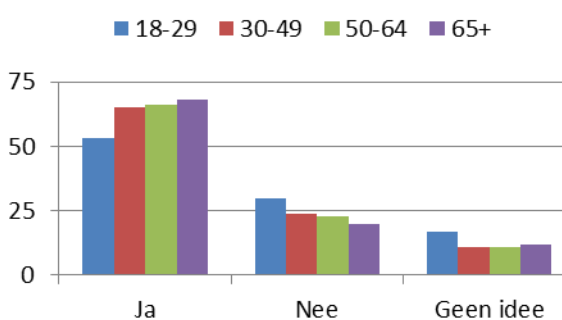
Bij de vraag “Hoe geïnteresseerd bent u in de politiek?” heeft 25,8% van de bevolking aangegeven geïnteresseerd of erg geïnteresseerd te zijn in de politiek. Per SES-buurtniveau is een verschil waargenomen in de mate van interesse in de politiek: laag (19,2%), midden (28,7%) en hoog (43,5%).

Van de bevolking heeft 63,9 % aangegeven te gaan stemmen als er morgen verkiezingen waren. Het percentage van mensen die zouden gaan stemmen per SES-buurtniveau is: laag (60,2%), midden (65,4%) en hoog (74,0%) zie figuur 3a. Als gekeken wordt naar de intentie om te stemmen per leeftijdsgroepen is een stijgende trend te zien, zie figuur 3b.

Figuur 3a. Intentie om te stemmen per SES-buurtniveau

Figuur 3b. Intentie om te stemmen per leeftijdsgroep

Sociale participatie is de mate waarin men actie onderneemt in formele en informele sectoren.

In tabel 4 wordt het sociale participatiegehalte van de bevolking van Curaçao weergegeven. De organisaties of activiteiten waar het meest aan wordt deelgenomen zijn: Religieuze organisaties (22,1%), Sport en recreatie (20,0%) en Onderwijs of culturele activiteiten (14,8%).

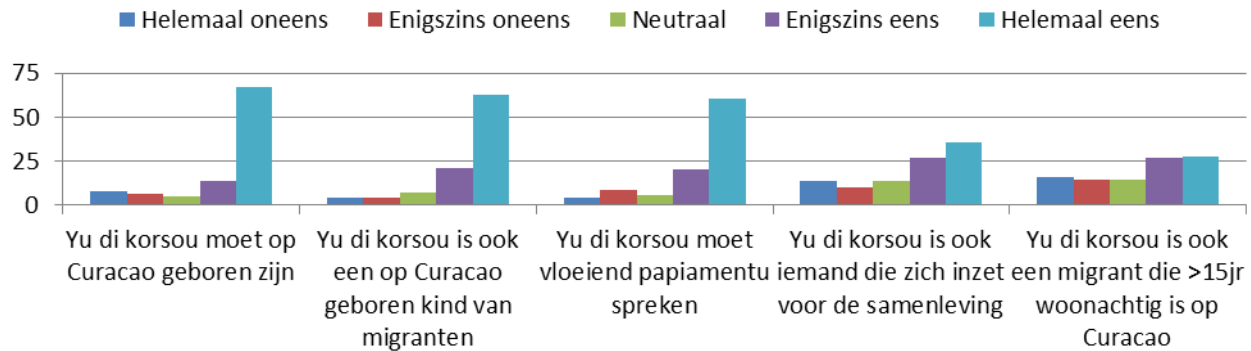
Tabel 4. 'Bent u lid van of bent u betrokken aan de volgende organisaties of activiteiten (in %)		
	Ja	Nee
Religieuze organisaties	22,1	77,9
Sport en recreatie	20,0	80,0
Onderwijs of cultuur activiteiten	14,8	85,2
Jeugdwerk	10,1	89,9
Buurtacties	7,8	92,2
Sociale organisatie	7,5	92,5
Vrouwengroep	7,3	92,7
Ander	6,9	93,1
Beroepsvereniging	6,8	93,2
Milieu	6,6	93,4
Vrijwilliger gezondheidszorg	5,0	95,0
Vakbond	4,6	95,4
Mensenrechten	3,4	96,6
Vredesbeweging	2,1	97,9
Politieke partij	1,4	98,6

3.4 Inclusie

Inclusie heeft te maken met de mate waarin mensen ervaren dat de maatschappij hen erbij laat horen en tegelijkertijd zichzelf kunnen zijn (Jansen, Otten, van der Zee & Jans, 2013).

Een manier om de mate van inclusie op Curaçao te meten is door te kijken naar hoe mensen reageren op verschillende stellingen over waar mensen aan moeten voldoen om als 'Yu di Kòrsou' gezien te mogen worden. Op de stelling "een 'Yu di Kòrsou' moet hier geboren zijn" geeft 80,9 procent van de bevolking aan enigszins mee eens of helemaal mee eens te zijn. Met de stelling "Een 'Yu di Kòrsou' moet vloeiend Papiaments kunnen spreken" is 81,1 procent enigszins eens of helemaal eens. 84,0 procent van de bevolking is enigszins eens of helemaal eens met de stelling "Een 'Yu di Kòrsou' is ook een hier geboren kind van migranten". 54,9 procent van de bevolking is enigszins eens of helemaal eens met de stelling "Een 'Yu di Kòrsou' is ook een migrant die meer dan 15 jaar op Curaçao woont". Terwijl 62,8 procent van de bevolking het enigszins eens of helemaal eens is met de stelling "Een Yu di Kòrsou is ook iemand die zich inzet voor de Curaçaose samenleving". In figuur 4 zijn de verdelingen van de antwoorden van de verschillende vragen afgebeeld. Hierbij is een verschil in antwoordpatronen waar te nemen tussen enkele stellingen. In tabel 5 is de verdeling van de antwoorden per SES-buurniveau te zien.

Figuur 4. Perceptie van wie is een ‘Yu di Kòrsou’

Tabel 5. Enigszins eens of helemaal eens met stelling wie is een ‘Yu di Kòrsou’ (totaal en per SES-buurtniveau in %)

	Gehele bevolking	Laag	Midden	Hoog
Een ‘Yu di Kòrsou’ is ook een hier geboren kind van migranten	84,0	83,8	84,8	83,6
Een ‘Yu di Kòrsou’ moet vloeiend Papiamentu kunnen spreken	81,1	85,2	79,0	70,4
Een ‘Yu di Kòrsou’ moet hier geboren zijn	80,9	86,3	78,4	66,7
Een ‘Yu di Kòrsou’ is ook iemand die zich inzet voor de Curaçaose samenleving	62,8	60,8	66,5	63,8
Een ‘Yu di Kòrsou’ is ook een migrant die meer dan 15 jaar op Curaçao woont	54,9	51,3	60,0	59,0

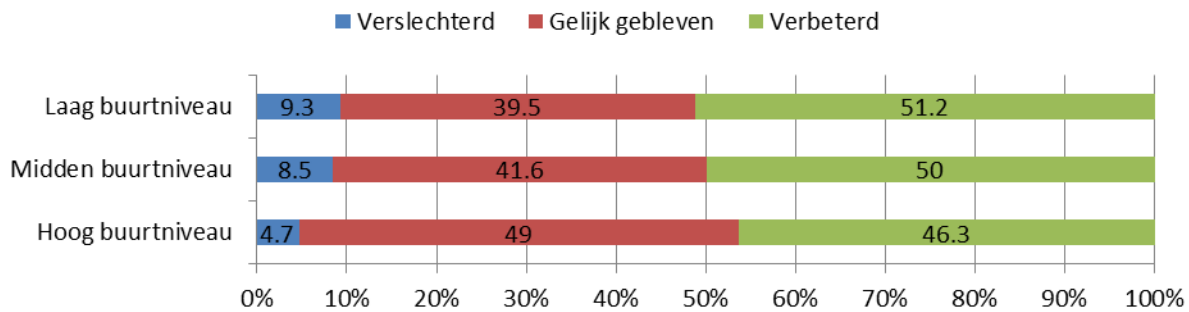
Bij vragen over verschillende aspecten over Curaçao geeft 87,0 procent van de bevolking aan trots te zijn op Curaçao en 93,8 procent geeft ook aan dat cultuurbehoud belangrijk of erg belangrijk is. Verder geeft 50,9 procent van de bevolking aan dat de aanwezigheid van immigranten een verrijking is voor het culturele leven op Curaçao. Bij de vraag of de aanwezigheid van immigranten goed is voor de economie heeft 55,1 procent van de bevolking aangegeven hier mee eens te zijn.

3.5 Sociale mobiliteit

Sociale mobiliteit heeft te maken met de opwaartse of neerwaartse beweging van individuen of groepen tussen verschillende generaties en socio-economische posities (Causa & Johansson, 2010).

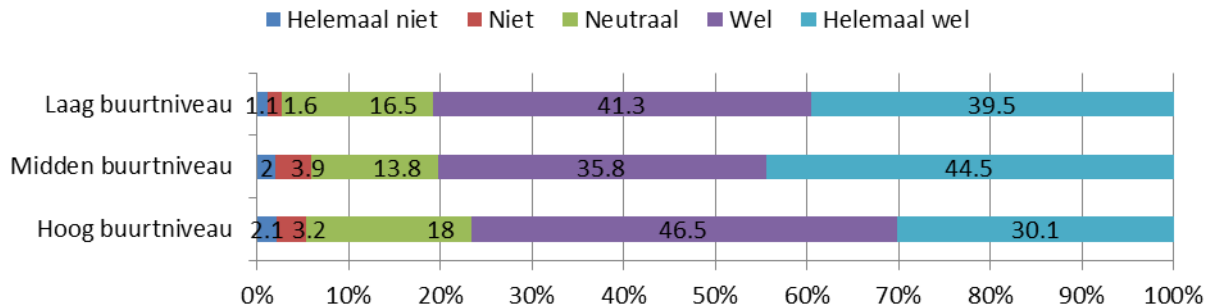
Bij de vraag “Hoe denkt u dat uw sociale positie op Curaçao zal zijn binnen drie of vier jaar” geeft het grootste aandeel van de bevolking (91,8%) aan dat hun situatie of gelijk zou blijven of zal verbeteren. Per SES-buurtniveau is een verschil te constateren in het percentage van de perceptie dat de situatie gelijk zou blijven of verbeteren. In het lage SES-buurtniveau is het percentage dat gelooft dat hun situatie in de toekomst gaat verbeteren het grootst terwijl bij het hoge SES-buurtniveau het percentage die denkt dat hun situatie gelijk zal blijven het grootst is, zie figuur 5.

Figuur 5. “Hoe denkt u dat uw sociale positie op Curaçao zal zijn binnen drie of vier jaar” per SES-buurtniveau

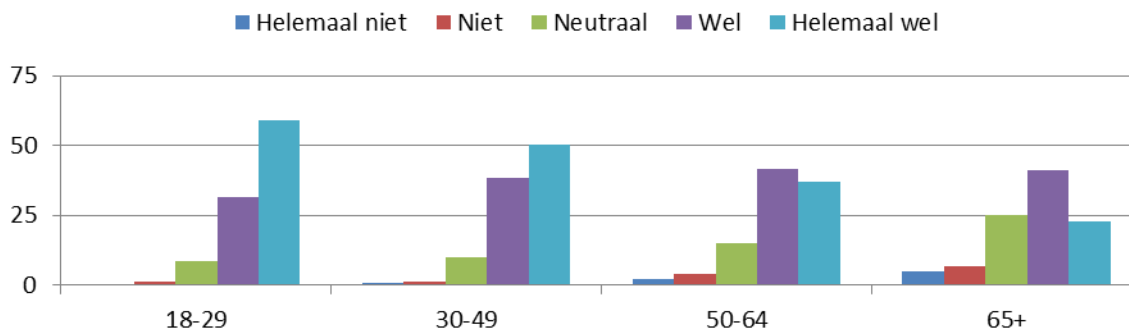
80,0% van de bevolking heeft aangegeven te geloven dat hun kinderen het beter zullen hebben dan hunzelf. Per SES-buurtniveau is te zien dat dit percentage het hoogst is voor de bevolking in de lage (80,8%) en midden (80,3%) SES-buurtniveaus (figuur 6).

Figuur 6. “Denkt u dat uw kinderen het beter zullen hebben dan u?” per SES-buurtniveau

Een bepaalde mate van wilskracht is van belang om een verandering in de huidige levensomstandigheden op gang te brengen. 81,1 procent van de bevolking heeft aangegeven dergelijke mate van wilskracht te hebben. Als gekeken wordt naar de wilskracht per leeftijdsgroepen is te zien dat de wilskracht het hoogst is bij de leeftijdsgroep 18-29 jaar en verder per leeftijdsgroep daalt, zie figuur 7.

Figuur 7. “Denkt u dat u de wilskracht heeft om belangrijke veranderingen te brengen in uw leefomstandigheden?” per leeftijdsgroep

3.6 Sociale betrokkenheid

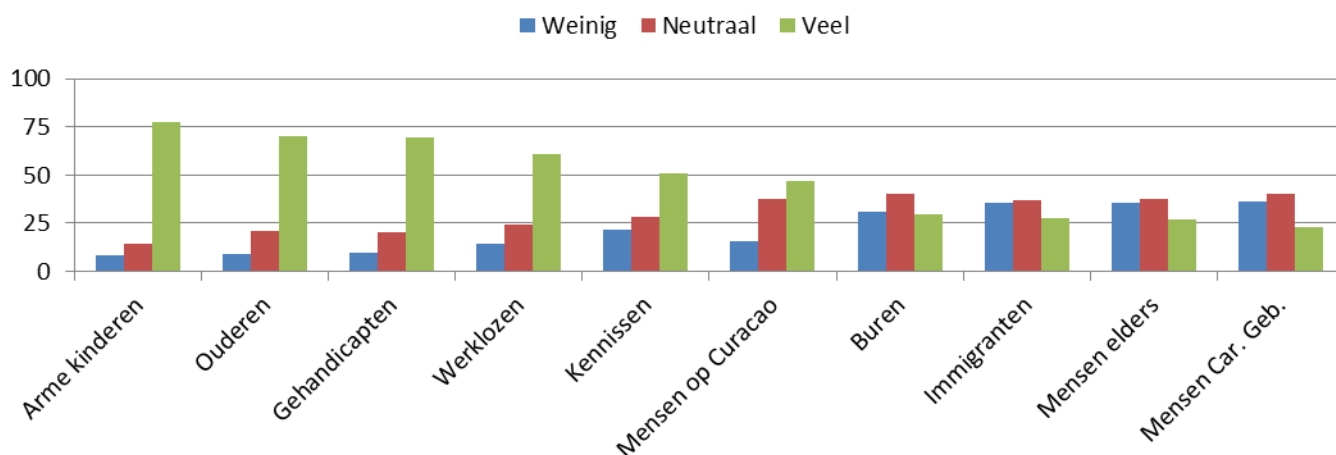
Sociale betrokkenheid wordt geuit aan de hand van de sociale samenhang tussen mensen in de omgeving (Schnabel, Bijl & de Hart, 2008). Hierbij wordt gekeken naar de buurtcohesie en solidariteit.

Overall zijn mensen vrij positief over hun buurtcohesie. Men ervaart het meest een mate van medeverantwoordelijkheid voor de gang van zaken in de buurt (82,6%) en goed contact met de burens (77,5%), zie tabel 6.

Tabel 6. Enigszins eens of helemaal eens met de ervaren buurtcohesie (totaal en per SES-buurtniveau in %)				
	Gehele bevolking	Laag	Midden	Hoog
'Ik voel me medeverantwoordelijk voor de goede gang van zaken in deze buurt'	82,6	80,9	84,9	84,8
'Ik heb goed contact met mijn directe burens'	77,5	77,1	78,7	77,5
'Mensen in deze buurt gaan prettig met elkaar om'	69,1	64,4	75,9	75,3
'De mensen in deze buurt zijn bereid om elkaar te helpen'	56,8	54,1	59,7	61,0
'Je kunt de mensen die in deze buurt wonen vertrouwen'	51,9	45,9	57,0	64,3
'De mensen in deze buurt kennen elkaar nauwelijks'	29,9	27,7	29,7	38,2
'De mensen in deze buurt denken alleen aan hun eigen belang'	25,3	28,6	19,8	22,3

Het in beeld brengen van de bevolkingsgroepen waar men zich het meest zorgen om maakt kan inzicht geven in de gebieden waarin een perceptie bestaat van een tekort binnen de samenleving. De bevolkingsgroepen waar men zich het meest zorgen om maakt zijn kinderen uit arme gezinnen op Curaçao (77,8 %), zieken en gehandicapten op Curaçao (69,8%) en ouderen op Curaçao (70,0%), voor nader informatie over de verdelingen zie figuur 8.

Figuur 8. "In hoeverre maakt u zich zorgen over de leefomstandigheden van..."

3.7 Normen en waarden

Normen en waarden hebben betrekking op regels die voorschrijven welke handelingen toegestaan of verboden zijn en zaken die in de wereld nastrevingswaardig zijn (Bossuyt et al., 2006).

Bij deze vraag moesten de respondenten een keuze maken uit drie stellingen over goed en kwaad. Hierbij geeft 41,0 procent van de bevolking aan dat er duidelijke richtlijnen zijn over wat goed en kwaad is en dat deze richtlijnen altijd voor iedereen van toepassing zijn, ongeacht de omstandigheden. Als naar de verhouding per SES-buurniveau wordt gekeken is een verschil te zien tussen de niveaus als het gaat om de stelling “Er kunnen nooit duidelijke richtlijnen zijn over wat goed en kwaad is”. Het hoogste percentage dat met deze stelling eens is bevinden zich in de lage SES-buurniveau, zie tabel 7.

Tabel 7. Eens met stellingen over richtlijnen van goed en kwaad (totaal en per SES-buurniveau in %)				
	Gehele bevolking	Laag	Midden	Hoog
Er zijn duidelijke richtlijnen over wat goed en kwaad is. Deze richtlijnen zijn altijd voor iedereen van toepassing, ongeacht de omstandigheden.	41,0	41,4	38,7	43,1
Er zijn duidelijke richtlijnen over wat goed en kwaad is. Echter, afwijken van deze richtlijnen is soms gerechtvaardigd door bijzondere omstandigheden.	38,0	35,6	40,2	42,5
Er kunnen nooit duidelijke richtlijnen zijn over wat goed en kwaad is. Wat goed en kwaad is is volledig afhankelijk van de omstandigheden op dat moment	21,0	23,0	21,2	14,3

Bij de vraag “Welke kwaliteiten acht u belangrijk dat kinderen van huis uit bijgebracht worden?” kon men aangeven welke 3 kwaliteiten men belangrijk vindt uit een lijst met 17 kwaliteiten. De drie meest genoemde kwaliteiten zijn:

Tabel 8. Top 3 Kwaliteiten	
Top 1	Respect (23,4%)
Top 2	Goede manieren (15,8%)
Top 3	Liefde (11,4%)

4. Tot slot

Dit onderzoek is een eerste meting naar sociale cohesie waarbij getracht is een beeld te krijgen van hoe het aan toe is met verschillende onderwerpen die onderdeel zijn van sociale cohesie. Een algemeen antwoord over de staat van sociale cohesie op Curaçao kan er op basis van een eerste meting niet worden gegeven. In de praktijk wordt de eerste meting gebruikt om een Curaçao specifieke index te construeren met domeinen die elk een aspect van sociale cohesie bevatten. Deze index dient als benchmark om ontwikkelingen tussen metingen in kaart te brengen inzake de domeinen van sociale cohesie (Markus, 2014).

Een interessante bevinding uit dit onderzoek is dat de meningen van de bevolking over verschillende onderwerpen redelijk overeen komen ongeacht de SES-buurtniveau. Dit document bevat een selectie van interessante resultaten uit het SCO. In toekomstige publicaties zullen alle onderwerpen met uitgebreide analyses worden gepresenteerd.

Literatuurlijst

- Bernard, P. (1999). La Cohésion sociale : critique d'un quasi-concept, *Lien social et Politiques* – RIAC, 41, 47-59.
- Bossuyt, M., Ambicht, L., Alsulaiman, A., Charkaoui, N.m Foblets, M.C., Torfs, R. & Vermeersch, E. (2006). Eindverslag commissie ter invulling van de cursus maatschappelijke oriëntatie, Vlaamse regering.
- Causa, O. & Johansson, Å. (2010). Intergenerational social mobility in OECD countries. *OECD Journal: Economic Studies*, 2010.
- Chan, J., To, H. & Chan, E. (2006). Reconsidering social cohesion: developing a definition and analytical framework for empirical research, *Social Indicators Research*, 75, 273-302.
- Costa, A.C., Roe, R.A., & Taillieu, T. (2001). Trust within teams: The relation with performance effectiveness. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 10(3), 225-244. doi: 10.1080/ 13594320143000654.
- Diener, E. (1984). Subjective well-being, *Psychological Bulletin* **95** (3), 542–575. doi:10.1037/ 0033-2909.95.3.542.
- ECLAC (Economic Commission for Latin America and the Caribbean)/ EUROsocial, (2007). *A System of Indicators for Monitoring Social Cohesion in Latin America*. Santiago, Chile.
- Jansen, W., Otten, S., van der Zee, K. & Jans, I. (2013). *Inclusie: Conceptualisering en Meting*. Researchgate.
- Markus, A. (2014). *Mapping social cohesion: The Scanlon foundation survey 2014*. Monash University.
- Misztal, B.A. (1996). *Trust in modern societies: The search for the bases of social order*. Cambridge: Polity.
- NDP (National Development Plan) (2015). *Curaçaco National Development Plan: Building Strengths*.
- Putnam, R.D. (2007). E pluribus unum. Diversity and community in the twenty-first century. The 2007 Johan Skytte Prize Lecture. In: *Scandinavian Political Studies*, jg. 30, nr. 2, p. 137-174.
- Romer, P., Offerman, S., Albertina, R., Vos, T., Valpoort, K. & Domacassé, P. (2015). *Plan di Akshon Integral Nationbuilding Korsou*.
- Rosalía, R.V. (2001). *Rumbo pa Independensia Mental: Plan di Maneho i Akshon di Kultura di Korsou*.
- Rousseau, D.M., Sitkin, S.B., Burt, R.S., & Camerer, C. (1998). Not so different after all: A cross-discipline view of trust. *Academy of Management Review*. 23(3), 393-404.
- Schnabel, P., Bijl, R. & de Hart, J. (2008). Betrekkelijke betrokkenheid, *Sociaal en Cultureel Rapport 2008*, SCP, Den Haag.

Schotborgh-van de Ven, P.C.M. & van Velzen, S. (2013). *National Integrity System Assessment: Curaçao 2013*.

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS CURAÇAO

Fort Amsterdam z/n | Willemstad | Curaçao

T: (+599-9) 461-1031 | F: (+599-9) 461-1696

E: info@cbs.cw | www.cbs.cw

FB: [cbscur](https://www.facebook.com/cbscur)